

Česká republika

Česká školní inspekce

Jihočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Zvláštní škola, Vodňany, nám. 5. května 104

nám. 5. května 104, 389 01 Vodňany

Identifikátor školy: 600 022 617

Termín konání komplexní inspekce: 5. 11. – 7. 11. 2002

Čj.:	071 1699/02-0507
Signatura:	og6nw502

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zvláštní školu zřizuje Jihočeský kraj, U Zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice jako příspěvkovou organizaci. Součástí školy je školní družina. Kapacita školy je 75 žáků, kapacita školní družiny 20 žáků. Ve školním roce 2002/2003 je do zvláštní školy zařazeno 59 žáků, kteří dochází do šesti tříd. Do školní družiny je zapsáno 20 žáků. Většina žáků do školy dojíždí z okolních obcí z okresů Strakonice, České Budějovice, Písek a Prachatice.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy ve zvláštní škole a školní družině vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy ve zvláštní škole a školní družině vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- průběh a výsledky vzdělávání ve zvláštní škole
- efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu za období 2001

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výchovně vzdělávací činnost ve zvláštní škole zajišťuje 9 pedagogických pracovníků. Odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku v tomto typu školy splňují tři vyučující. Tři učitelky mají střední pedagogické vzdělání rozšířené studiem speciální pedagogiky, další tři učitelky jsou způsobilé pro výuku na základní škole, ale neabsolvovaly rozšiřující studium speciální pedagogiky. Jedná se o učitelky s dlouholetými zkušenostmi se vzděláváním žáků s mentálním postižením. Přidělené úvazky odpovídají aprobovanosti vyučujících a zároveň respektují osobnostní předpoklady vyučujících pro práci s různými věkovými kategoriemi žáků. Funkcí výchovného poradce je pověřen učitel, který neabsolvoval kvalifikační studium výchovného poradenství, ale má etopedické vzdělání. Zároveň působí ve funkci protidrogového preventisty. Výchovné poradenství i protidrogová prevence jsou plánované a jednotlivé akce jsou promyšleně zařazeny do celého vzdělávacího procesu školy.

Ve škole nepůsobí žádní začínající učitelé. Výchovně vzdělávací činnost učitelů bez odpovídající kvalifikace a nově nastupujících je průběžně sledována a hodnocena v rámci hospitační a kontrolní činnosti ředitele školy. Případné problémy nebo nedostatky jsou v rámci projednávání závěrů z hospitací analyzovány a zároveň jsou přijímána opatření k jejich odstranění.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je zaměřeno zejména na oblast speciální pedagogiky, výpočetní techniky, metodiky výchov a řízení školy. Získané poznatky jsou předávány ostatním pracovníkům při pravidelných pracovních poradách. V rámci školy byl pro všechny pracovníky organizován pracovní seminář „Práce v keramické dílně“. Zároveň je postupně doplňována učitelská knihovna o publikace se speciálně pedagogickou problematikou. Kriteria hodnocení pracovníků jsou zpracována a zveřejněna. Ředitel školy při hodnocení pracovníků tato kritéria důsledně dodržuje.

Personální podmínky mají nadprůměrnou úroveň.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Budova školy je řešena účelově pro činnost speciální školy a vytváří celkově velmi dobré předpoklady pro plnění vzdělávacích programů. Škola používá šest učeben, dřevodílnu, kovodílnu, keramickou dílnu, počítačovou učebnu, cvičnou kuchyni, tělocvičnu, školní pozemek se skleníkem. Pro učitele je zřízeno 5 kabinetů a malá sborovna. Všechny prostory školy jsou pečlivě uklizené, vyzdobené pracemi žáků a květinami. Na nástěnkách jsou žákům, učitelům i rodičům poskytovány informace o činnosti školy, nabídce učebních oborů, protidrogové prevenci apod. Třídy jsou vybaveny moderním nábytkem, barevnou televizí, promítacím plátnem a videorozvodem. Všechny působí příjemným dojmem, jsou vyzdobeny pracemi žáků a didaktickými pomůckami k aktuálně probíranému učivu. Vybavení odborných pracoven pracovního vyučování zcela odpovídá požadavkům vzdělávacího programu zvláštní školy. Nářadí, nástroje a elektrické spotřebiče (pračka, sporáky, žehličky) jsou v rámci možností doplňovány a udržovány ve funkčním stavu. Od poslední inspekce došlo k výměně lavic a židlí žáků a byla zřízena keramická dílna. Při výuce jsou používány učebnice se schvalovací doložkou MŠMT. Učebnice jsou doplněny pracovními listy a vlastními materiály vyučujících. Vybavení školy učebními pomůckami je velmi dobré. Většina pomůcek je dobře přístupných a vyučující mají možnost je používat ve výuce. Audiovizuální a didaktická technika je moderní a rozmístěná v jednotlivých třídách. Nově zřízenou počítačovou učebnu pravidelně využívají žáci v rámci výuky PV a v době mimo vyučování i pracovníci školy.

Vedení školy postupuje při zlepšování materiálních a prostorových podmínek velmi promyšleně a veškerá zlepšení jsou okamžitě využívána při výuce i pro mimoškolní a zájmovou činnost žáků.

Materiálně-technické podmínky mají vynikající úroveň.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE

Realizace vzdělávacích programů

Škola realizuje výchovně vzdělávací činnost podle Vzdělávacího programu zvláštní školy č. j. 22 980/97-22 v souladu se zařazení do sítě škol. Učební plán a hodinové dotace jsou plněny v celém rozsahu. Učivo všech předmětů je rozpracováno v tématických plánech v souladu s učebními osnovami.

Průběh a výsledky vzdělávání jsou prokazatelně zaznamenány v povinné dokumentaci. Třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy a záznamy z pedagogických rad jsou vedeny na předepsaných tiskopisech. Všechny zápisy jsou přehledné a dostatečně vypovídající. Ředitel školy při kontrolní činnosti pravidelně sleduje naplňování učebních osnov a své poznatky uplatňuje v při hodnocení jednotlivých pedagogických pracovníků i při plánování činnosti školy v oblasti výchovy a vzdělávání.

Škola deklaruje jako svou prioritu rozvoj manuálních schopností a pracovních návyků žáků s cílem jejich maximální socializace a profesního uplatnění. Tato priorita je cíleně naplňována jak v oblasti materiálních podmínek, tak v obsahu výuky (hlavně pracovního vyučování) a nabídky mimoškolní práce. Výuka pracovního vyučování je realizována ve všech složkách – dílenské práce, práce v domácnosti a pěstitelské práce. Žáci vyššího stupně zvláštní školy se v rámci pracovního vyučování seznamují s obsluhou počítačů a v 9. ročníku mají zajištěnou předprofesní přípravu v zahradnictví.

Realizace výchovy a vzdělávání je v souladu se vzdělávacím programem.

Průběh a výsledky vzdělávání ve zvláštní škole

V rámci inspekce bylo hospitováno ve 14 vyučovacích hodinách. Hospitace byly zaměřeny převážně na předměty český jazyk, matematika a pracovní vyučování. V žádné vyučovací hodině nebyl zaznamenán negativní vliv neúplné odborné a pedagogické způsobilosti části vyučujících.

V každé vyučovací hodině byl vytvořen prostor pro vstupní motivaci žáků. Vyučující vždy přiměřenou formou seznámili žáky s obsahem a cílem výuky. Probíraná témata na sebe navazovala a byla v souladu s učebními osnovami. Žáci byli převážně pozitivně slovně hodnoceni, učitelky je povzbuzovaly pochvalou. Méně často bylo využito vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků. Vyučující vytvářeli ve třídách příznivé klima, ve kterém se žáci chovali přirozeně, dokázali vyjádřit své názory a vznášet dotazy k probíranému učivu. Všechny hospitované hodiny byly zodpovědně naplánované a připravené. Používané vyučovací metody respektovaly postižení žáků. Vyučující řídili průběh výuky a zároveň vytvářeli dostatek příležitostí pro samostatnou, případně skupinovou práci žáků. Ve sledovaných předmětech využívali životních zkušeností žáků a nové učivo vždy vycházelo ze znalostí a dovedností žáků. Psychohygienu výuky byla ve většině hodin dodržena. Na nižším stupni byly pravidelně zařazovány relaxační chvilky, výuka byla organizována nejen v lavicích, ale i mimo ně formou různých soutěží. Ve vyšších třídách byli žáci vedeni k dlouhodobější pozornosti, odpočinkové činnosti byly zařazeny častěji v závěru hodin. K udržení pozornosti a zájmu žáků přispívala materiální příprava výuky. Učitelky používaly přiměřené množství názorných pomůcek. Při výuce českého jazyka byla vhodně zařazena práce s encyklopediemi, slovníky spisovné češtiny, telefonními seznamy, ve kterých se žáci učili orientovat v textu a hlavně vyhledávat požadované informace. Škola používá učebnice se schvalovací doložkou. Při výuce pracovního vyučování jsou do skupin zařazeni žáci více ročníků. Výuka je zde diferencovaná, zadávané úkoly vycházejí z požadavků učebních osnov zároveň jsou přizpůsobeny individuálním schopnostem žáků.

Výrazným rysem všech hodin bylo respektování individuálních zvláštností žáků a uplatnění výchovné složky vyučování. Žáci byli vedeni nejen k úctě k dospělým, ale také k sobě navzájem a sobě samým.

Průběh a výsledky vzdělávání mají nadprůměrnou úroveň.

Výsledky vzdělávání a výchovy

Základní formou zjišťování a hodnocení výsledků vzdělávání a výchovy jsou jednání pedagogické rady. Výsledky každého žáka jsou zde čtvrtletně projednány a zhodnoceny. V rámci kontrolní a hospitační činnosti ředitele školy je věnována pozornost sjednocování kritérií pro klasifikaci žáků a je sledována úroveň žákovských prací. V průběhu výuky jsou používány běžné hodnotící a klasifikační metody. Ve školním roce 2001/2002 neprospěl pouze jeden žák, s pochvalou prospělo celkem 11 žáků. Pokud dojde k nápadnému zhoršení chování a učení žáka, dává škola podnět rodičům ke speciálně pedagogickému a psychologickému přešetření. Psycholog speciálně pedagogického centra školu pravidelně navštěvuje a spolupracuje s rodiči žáků a vyučujícími. Včasnou intervencí se daří snižovat počet žáků s výukovými potížemi a problémy v chování.

Výchovně vzdělávací práce školy je zaměřena na úspěšnou socializaci žáků a rozvoj jejich pracovních dovedností. V rámci výuky všech předmětů je sledováno praktické využívání získaných znalostí, dovedností a návyků. Ve vyučovacích hodinách jsou používány ve velké

míře vyučovací metody, které umožňují činnostní pojetí vyučování. Žákům je vytvořen prostor pro komunikaci s učiteli a podle jejich schopností je obsah učiva rozšiřován nebo redukován. Většinou se daří dodržet individuální přístup a zachovat individuální tempo práce žáků. V přiměřené míře jsou používány názorné a didaktické pomůcky. Celkově má průběh vzdělávání a výchovy velmi dobrou úroveň.

SOUČÁSTI ŠKOLY

Školní družina

K docházce do školní družiny je ve školním roce 2002/2003 přihlášeno 20 žáků a kapacita stanovená ve zřizovací listině je dodržena. Pět žáků ze středního stupně je přihlášeno k nepravidelné docházce. Provoz je zajištěn v době od 7,00 do 7,45 a od 12,00 do 16,00. Výchovnou činnost zajišťuje jedna vychovatelka, která má střední pedagogické vzdělání bez speciálně pedagogické způsobilosti. Školní družina má vlastní prostornou místnost vybavenou školním nábytkem a relaxačním prostorem. V místnosti je k dispozici televize a video. V dostatečném množství jsou zastoupeny různé hry, stavebnice a hračky jak pro žáky nižšího stupně tak pro žáky z vyšších ročníků. Pro výtvarné a pracovní činnosti mají žáci k dispozici dostatek materiálu. Povinná dokumentace je vedena úplně na předepsaných tiskopisech. Záznamy o denních činnostech jsou přehledné a vypovídající.

Činnost školní družiny navazuje na výchovně vzdělávací program zvláštní školy. V časovém členění každého dne je vytvořen prostor pro přípravu žáků na vyučování. Větší část činnosti má odpočinkový a relaxační charakter a probíhá jak v místnosti družiny, tak venku. Průběh výchovné práce je ovlivněn průběžnými příchody a odchody žáků v době provozu ŠD po skončení vyučování a tím je omezena možnost s docházejícími žáky systematicky pracovat. Pro společné činnosti je vyčleněn čas od 12,30 do 13,30. Důvodem jsou hlavně odjezdy autobusů do místa bydliště žáků.

Školní družina je dobře materiálně vybavena. Výchovný program zajišťuje přihlášeným žákům činnost v době mezi koncem vyučování a odjezdy autobusů. V průběhu denního provozu se mění počty přítomných žáků, což narušuje systematickou práci.

Personální podmínky, materiální podmínky, organizace a průběh činností mají velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol je v souladu se Zřizovací listinou
- Škola spolupracuje s občanským sdružením Empatie, které se podílí na hrazení nákladů na mimoškolní akce, školní výlety, přispívá na úhradu školních potřeb a materiálu a na odměňování žáků
- Škola smluvně zajistila předprofesní přípravu žáků 9. ročníku v Městské zahradě Sonntag Vodňany
- Propojení školy s městem a regionem je zajištěno spoluprací s Městským muzeem a galerií ve Vodňanech formou besed a přednášek a návštěvou výstav.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM ZA OBDOBÍ 2001

Závazné limity regulace zaměstnanosti (limit počtu zaměstnanců, limit prostředků na platy a limit prostředků na ostatní platby za provedenou práci) byly dodrženy. Prostředky na platy byly vyčerpány beze zbytku, prostředky na ostatní platby za provedenou práci nebyly škole rozpočtem přiděleny. Limit počtu zaměstnanců nebyl zcela vyčerpán.

V souladu s platnými právními předpisy škola provedla zúčtování přidělených finančních prostředků se státním rozpočtem při dodržení stanovených termínů.

Mzdové prostředky byly použity na úhradu platů zaměstnanců. Tyto poskytnuté prostředky byly čerpány bez použití jiných zdrojů. Při vyplácení jednotlivých složek platu bylo postupováno v souladu s platnými právními normami.

Kontrolou využití finančních prostředků státního rozpočtu, které škola vynaložila na nákup učebnic a učebních pomůcek nebylo zjištěno neefektivní hospodaření s těmito prostředky .

Finanční prostředky přidělené účelově k použití na další vzdělávání pedagogických pracovníků byly čerpány v souladu s účelem jejich poskytnutí.

Škola má v souladu se zákonem vypracovanou Výroční zprávu o hospodaření školy za kalendářní rok 2001.

Celkové využití poskytnutých finančních prostředků na přímé náklady na vzdělávání bylo účelné a efektivní.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina vydaná Školským úřadem ve Strakoniciích dne 1. června 2000 pod čj. 3693/2000 včetně přílohy
2. Zřizovací listina, kterou vydal Jihočeský kraj se sídlem v Českých Budějovicích dne 27. listopadu 2001 včetně dodatku
3. Rozhodnutí, kterým MŠMT ČR mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 7. července 2000 čj. 22 625/2000-21 s účinností od 1. července 2000
4. Rozhodnutí, kterým MŠMT ČR mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 23. ledna 2002 čj. 31 644/01-21 s účinností od 27. listopadu 2001
5. Příloha k výkazu o speciálních školách, o základní-zvláštní škole Škol (MŠMT) V 4b-01 podle stavu k 30. 9. 2000 a podle stavu k 30. 9. 2001
6. Třídní výkazy na školní rok 2000/2001 a školní rok 2001/2002
7. Vnitropodniková směrnice na rok 2001
8. Hlavní účetní kniha za rok 2001
9. Účtová osnova a účtový rozvrh platný pro účtování v roce 2001
10. Rozvaha Úč OÚPO 3-02 za rok 2001
11. Výkaz zisku a ztráty Úč OÚPO 4-02 za rok 2001
12. Účetní-pokladní doklady za únor a červen roku 2001
13. Výroční zpráva o hospodaření školy v roce 2001

14. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001/2002
15. Schválený rozpočet NIV pro rok 2001, včetně úprav
16. Jmenování do funkce ředitele vydané Školským úřadem Strakonice dne 18. 3. 1992
17. Výkazy Škol (MŠMT) P 1-04 o pracovnících a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. – 4. čtvrtletí roku 2001
18. Vnitřní platový předpis
19. Minimální preventivní program „Škola bez drog“
20. Organizační řád
21. Rozvrh hodin na školní rok 2002/2003
22. Třídní knihy
23. Katalogové listy
24. Doklady o vzdělání zaměstnanců
25. Čestná prohlášení o průběhu zaměstnání, mateřské dovolené a vojenské službě
26. Platové výměry na rok 2001
27. Pracovní smlouvy
28. Pracovní náplně
29. Mzdové listy za rok 2001
30. Kritéria pro přiznávání osobních příplatků

ZÁVĚR

Personální podmínky vzdělávání a výchovy vykazují nedostatky ve speciálně pedagogické způsobilosti části vyučujících. Tato skutečnost však nemá výrazný vliv na úroveň výuky. Vyučující si postupně doplňují vzdělání studiem speciální pedagogiky i samostudiem a účastí na kursech pořádaných akreditovanými pracovišti. Ředitel školy podporuje další vzdělávání a odborný růst učitelů. Systém kontrolní činnosti má pozitivní vliv na vývoj v oblasti vyučovacích metod a forem, které posilují aktivitu a znalosti žáků. Kvalitně je zajištěn organizační a informační systém.

Materiální podmínky umožňují plnit vzdělávací program v celém rozsahu. Většina vybavení je moderní a funkční, názorné pomůcky a didaktická technika jsou obměňovány a modernizovány. Pomůcky jsou pořizovány promyšleně a účelně.

Průběh a výsledky vzdělávání vycházejí z důsledného uplatňování základních ukazatelů stanovených vzdělávacím programem a z respektování individuálních zvláštností žáků. Tradičního pojetí výuky založeném převážně na frontálních metodách se postupně mění. Ve stále větší míře jsou zařazovány prvky činnostního pojetí výuky, je realizována skupinová a individuální práce. Výuka je orientována především na rozvoj pracovních a komunikačních dovedností.

Vedení školy má jasnou vizi o dalším rozvoji školy v oblasti personální, materiální a prostorové a vzdělávací a dokáže ji ve spolupráci s pracovníky školy postupně realizovat.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Vladimír Ira
Členové týmu	PaedDr. Zdeněk Slomek

Další zaměstnanci ČŠI

Jitka Mauerová
Milena Švarcová

V Českých Budějovicích dne 16. 12. 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Mgr. Jaroslav Klimeš

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	15. 1. 2003	122/03
Zřizovatel		
Rada školy		

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány